

Cenné zkušenosti a inspirace z jihu Čech

Ve dnech 4.–6. června 2025 se uskutečnila třídní exkurze pořádaná ve spolupráci Celostátní sítě pro venkov (CSV) a MAS Regionu Poodří z. s. na území Jihočeského kraje. Cílem akce s názvem **Učíme se rozvíjet k soběstačnosti** bylo inspirovat se příklady dobré praxe v oblasti komunitní energetiky, komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD), inovacemi v zemědělství a rozvoji venkova. Účastníci navštívili projekty realizované díky Programu rozvoje venkova (PRV) a dalším zdrojům a odvezli si řadu podnětů pro své území.

Samoobslužný obchod a komunitní zázemí v centru obce Pleše

Komunitní zázemí v obci Pleše a unikátní archiv v Třeboni

První zastávkou byla **obec Pleše**, kde starosta spolu se zástupci MAS Třeboňsko prezentovali úspěšné projekty z PRV – zejména **rekonstrukci prodejny smíšeného zboží**, která dnes funguje nejen jako moderní **samoobslužná prodejna s kavárničkou**, ale i jako **komunitní centrum** s místem pro kadeřnici a pedikérku. V patře je navíc plánována výstavba startovacích bytů. Celý prostor slouží přibližně stovce obyvatel a je živým centrem obce.

„Nejde jen o obchod, ale o místo setkávání. A to je v malé obci obrovsky cenné.“

Po společném obědě v **Restauraci Dvorce s vlastním chovem skotu** – rovněž podpořené z PRV – zamířila skupina do **Státního oblastního archivu v Třeboni**. Exkurze vedená Mgr. Markétou Hrdličkovou nabídla poutavý výklad, a účastníci si odvezli nevšední kulturní zážitek z jednoho z nejvýznamnějších archivních pracovišť v Česku.

Energie z lesa, příroda ve městě a komunitní srdce Prachatic

Druhý den se nesl v duchu komunitní energetiky. **MAS Šumavsko** spolu s **ENERKOM, z. s.** představily své zkušenosti a projekty. Následovala exkurze do **areálů Městských lesů Volary**, kde se účastníci seznámili s praktickým fungováním fotovoltaiické elektrárny, akumulace energie, tepelných čerpadel a sdílení energie v praxi. Velký ohlas vzbudila také návštěva přílehlého **včelařství**.

Odpoledne patřilo **městu Prachatice**. MAS Šumavsko zde představila projekty podpořené dotačním programem PRV jako **lesopark nad Lázněmi sv. Markéty**, který díky přírodním prvkům a chytrému uspořádání nabízí prostor pro relaxaci i hru. V **komunitním centru KreBul** účastníci zažili živou ukázkou **muzikoterapie**. Díky zapálenému výkladu týmu zaměstnanců jsme obdivovali pestrost činností a dobrovolnické pomoci, které směřují do oblasti poradenství, vzdělávání a volnočasových aktivit. Atmosféru dotvořila **mezigenerační komunitní zahrada** a prezentace služby **taxík Maxík** pro seniory. Občanská poradna KreBul se snaží aktivně využívat dotační programy, včetně PRV.

„Z centra KreBul přímo číší sounáležitost a smysluplné využití každého prostoru. Nadšení zde nebylo jen na plakátech, ale i v očích lidí.“

Ekologie a ekonomika v dokonalé symbióze

Závěrečný den patřil **Biofarmě Sasov** pana Josefa Sklenáře na Vysočině. Exkurze začala prezentací realizace projektu PRV **Rodinový způsob chovu prasat se zapouštěním kojících prasek**, který umožňuje přirozené zapouštění a dlouhodobé kojení selat – až 90 dní oproti běžným 30. Tento ekologický přístup minimalizuje potřebu medikace a zároveň přináší vyšší kvalitu života zvířat.

„Co je ekologické, to je i ekonomické,“ zaznělo od pana Sklenáře – a celý provoz farmy to dosvědčil.

Komentovaná prohlídka Biofarmy Sasov, Jihlava

Následně se účastníci seznámili s provozem **bioplynové stanice**, která efektivně zpracovává odpad a zajišťuje energetickou soběstačnost farmy. Pan Sklenář podrobně vysvětlil jednotlivé kroky výroby bioplynu i jeho praktické využití.

Velkou pozornost vzbudil také inovativní projekt **separace lístků a stonků leguminóz**, který farmě umožňuje vyrábět vlastní kvalitní a zdravé krmivo pro prasata – opět v duchu ekologického a efektivního hospodaření.

Závěr patřil návštěvě **faremního obchodu**, ochutnávce **biopotravin** a nákupu výrobků oceněných v soutěži Biopotravina roku. Účastníci si kromě zážitků odvezli i chutné dárky pro své blízké.

Závěr: Sdílená inspirace a podněty pro venkov Moravskoslezského kraje

Exkurze nabídla účastníkům nejen příklady konkrétních projektů, ale také řadu osobních kontaktů, inspirativních příběhů a praktických tipů. Bylo cenné vidět, že venkov může být moderní, soběstačný a zároveň komunitně silný. Děkujeme všem hostitelským partnerům včetně MAS Šumavsko a MAS Třeboňsko za jejich otevřenost a sdílení zkušeností.

Zapsala dne 12. června 2025

Ing. Vanda Myšáková, koordinátorka CSV Moravskoslezského kraje